

Pensionsformuer og udskudt skat i ADAM

Resumé:

Indbetalinger på pensionsordninger kan i forskelligt omfang trækkes fra i skattegrundlaget. Til gengæld beskattes pengene ved udbetaling fra pensionsordningen. Dette kaldes undertiden den "udskudte skat". I ADAM, april 2008 gav dette anledning til en ændret behandling af pensionsformuer i den forbrugsbestemmende indkomst. Ændringen beskrives her.

JAO

Nøgleord: pension formue udskudt skat

Modelgruppepapirer er interne arbejdsrapporter. De konklusioner, der drages i papirerne, er ikke endelige og kan være ændret inden opstillingen af nye modelversioner. Det henstilles derfor, at der kun citeres fra modelgruppepapirerne efter aftale med Danmarks Statistik.

I tidligere versioner af ADAM har der været opgjort en værdi af den samlede udskudte skat i forbindelse med ind- og udbetalinger ved pensionsordninger. Dette aspekt blev imidlertid noget overset i forbindelse med afløsningen af den tidligere finansielle delmodel (FINDAN) med den i dag gældende (ved overgangen til juli 2005 versionen af ADAM).

I modelversionen af april 2008 blev der derfor indført en ny korrektion for dette i definitionen af den forbrugsbestemmende formue, W_{cp} .

Formuen i ADAM, april 2008 er givet ved

$$\begin{aligned} W_{cp} &= \\ &K_{nbhl} + phk * K_{nbhe} / p_{ibh} + K_{ncb} \\ &+ K_{nmp} + K_{nbp} \\ &W_{n\_h} + W_{n\_cr} + W_{n\_cf} \\ &- W_p \\ &+ ((W_{phpk} + w_{pspk}) * (1 - t_{sdp}) + (W_p - W_{phpk} - w_{pspk}) * (1 - t_{ss0} - t_{ssp0} - t_{ss1} - t_{ssp1})) * kwps \end{aligned}$$

Altså, i rækkefølge fra oven:

- Realkapital i husholdninger (boliger og biler),
- realkapital i erhverv (bygninger og maskiner),
- finansiell nettoformue i husholdninger og selskaber
- fratrukket hele pensionsformuen
- plus *efter-skat* værdien af hele pensionsformuen (forklaring følger).

Det er i denne sammenhæng de to nederste linier, der især interesserer os. Indholdet af nederste linie er, at pensionsordninger korrigeres for den forventede skattebetaling på udbetalingerne fra disse; ordninger med engangsudbetalinger korrigeres med $1 - t_{sdp}$, hvor t_{sdp} er den særlige skattesats for disse udbetalinger ("40%-skatten"), mens ordninger med løbende udbetalinger korrigeres med 1 minus den almindelige effektive aggregerede marginalsattesats, defineret her som $1 - t_{ss0} - t_{ssp0} - t_{ss1} - t_{ssp1}$.

Det antages således, at løbende pensionsudbetalinger beskattes med samme aggregerede marginalsattesats som den gennemsnitlige skatteyder. Det er ikke helt rart, for vi regner normalt pensionister for fattigere end gennemsnittet, men vi må huske på, at det er pensionister "med ordninger", vi her taler om – mange af dem oprettet med det specifikke formål at udskyde topskat - og at folk i almindelighed bliver rigere med alderen. I hvert fald er det ikke indlysende, at der kan gøres noget bedre, som ikke bliver meget indviklet.

Faktoren $kwps$ tager højde for, at afkastet på penge, indsat på pensionsordninger, beskattes væsentligt lempeligere end almindelige afkast. Den beregnes som

$$kwps = \frac{(1 + iwbz * (1 - 0.8 * t_{sdr} * b_{sdr}))^{**12}}{(1 + iwbz * (1 - (t_{ss0} + t_{ssp0} + t_{ss1} + t_{ssp1})))^{**12}}$$

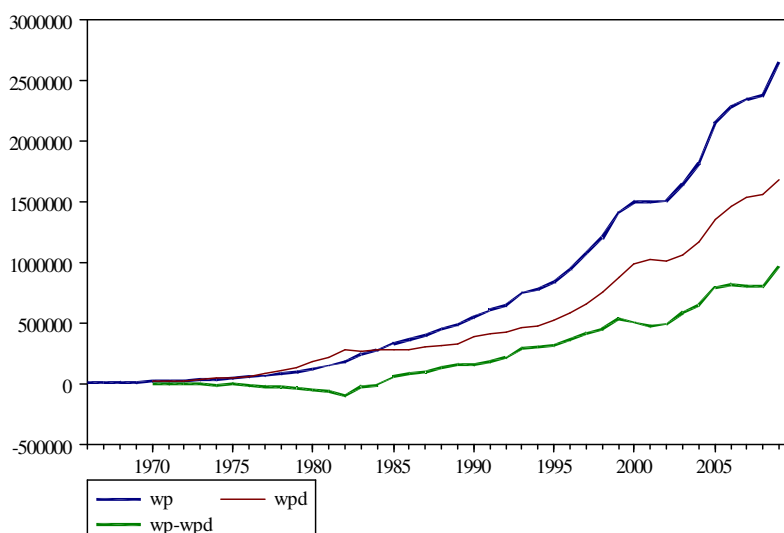
Faktoren udtrykker, hvor stor skattefordelen er på afkastet af en krone, investeret i obligationer i en pensionsordning, i forhold til en krone, investeret i

en almindelig privatejet obligation, når det antages, at den i gennemsnit står 12 år i pensionsordningen. Satsen *tsdr* er pensionsafkastskattesatsen.

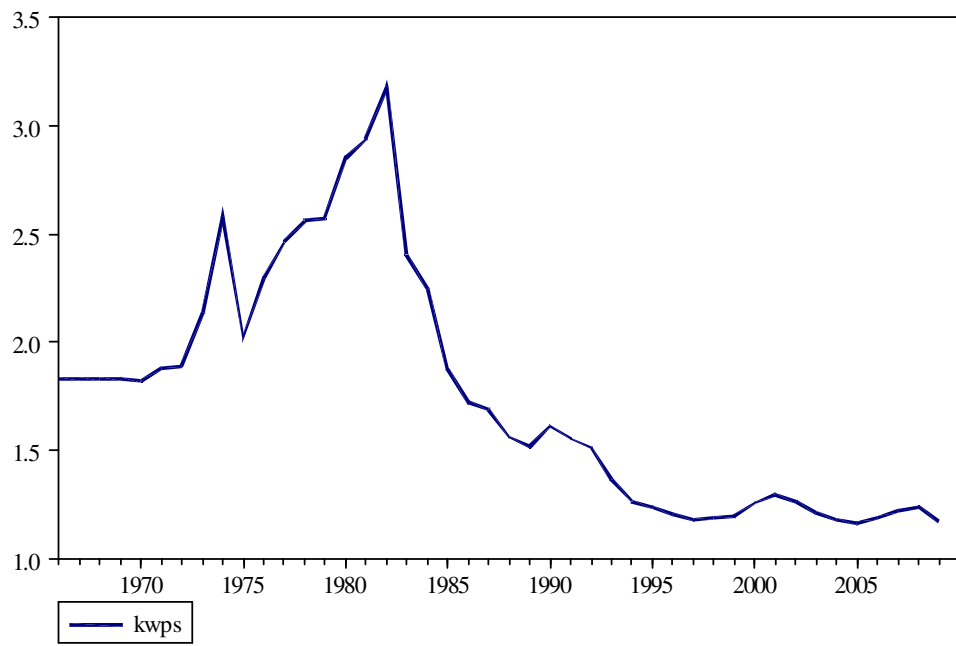
Man kunne have udbygget denne bestemmelse med fx særlige forhold omkring aktiebeskatning, evt. højere afkast på pensioner end obligationsrenten, administrationsomkostninger ved pensionsordninger etc. etc., men det er altså ikke gjort. Til gengæld er vi ret sikre på, at *kwps* ikke løber ud af balance ved modelgenererede porteføljeændringer, aktiekursbobler eller lignende.

Figur 1 viser, at den udskudte skat var negativ frem til 1984; dette skyldes den *meget* store afkastskattefordel, jf. figur 2. Det var netop denne store fordel, der gav anledning til realrenteafgiftens/pensionsafkastskattens indførelse i 1984, og det hjalp tydeligvis.

Figur 1. Samlet pensionsformue, udskudt skat og disponibel pensionsformue

Figur 2 viser klart de ret eksorbitante skattefordele, der var ved pensionsordninger frem til 1984. Ved toppen i 1983 gav en krone, investeret i en obligation, over 3 gange så højt et afkast efter skat som en individuelt investeret krone. Pensionsafkastskatten ryddede som nævnt ud i dette, og senere regelændringer har yderligere sænket fordelene, der i dag ligger på ca. 20%.

Figur 2. Afkastskattefordelen ved pensionsordninger (*kwps*)

Bilag. Tal.

	I alt	Wp disponibel	Udskudt skat
1966	12636		
1967	14792		
1968	17320		
1969	19789		
1970	22429	21796	633
1971	25893	24485	1408
1972	30497	28025	2472
1973	34594	35152	-558
1974	40607	49532	-8926
1975	48442	50834	-2393
1976	57531	67926	-10394
1977	68989	87391	-18402
1978	85828	112868	-27040
1979	105310	138497	-33188
1980	128866	179568	-50702
1981	154388	218439	-64051
1982	189718	285681	-95963
1983	245964	269090	-23126
1984	276776	281676	-4900
1985	336460	279253	57207
1986	366797	280642	86154
1987	404996	306200	98797
1988	454296	314296	140000
1989	492795	330236	162560
1990	545795	388658	157137
1991	605994	420005	185989
1992	648894	432873	216021
1993	751093	460569	290524
1994	786093	480786	305307
1995	845092	525764	319329
1996	946191	581905	364286
1997	1079590	659840	419750
1998	1208410	758383	450027
1999	1408698	873939	534759
2000	1499399	991777	507622
2001	1501523	1023162	478361
2002	1507060	1011446	495614
2003	1645220	1060785	584435
2004	1818926	1166612	652314
2005	2147113	1349461	797652
2006	2280477	1466261	814216
2007	2347185	1542018	805167
2008	2374149	1566582	807566
2009	2656671	1685820	970851

kwps

1966	1.83
1967	1.83
1968	1.83
1969	1.83
1970	1.83
1971	1.88
1972	1.89
1973	2.14
1974	2.58
1975	2.03
1976	2.30
1977	2.46
1978	2.56
1979	2.57
1980	2.85
1981	2.93
1982	3.18
1983	2.41
1984	2.24
1985	1.87
1986	1.72
1987	1.69
1988	1.56
1989	1.52
1990	1.61
1991	1.56
1992	1.51
1993	1.37
1994	1.27
1995	1.24
1996	1.21
1997	1.18
1998	1.19
1999	1.20
2000	1.26
2001	1.30
2002	1.27
2003	1.21
2004	1.18
2005	1.16
2006	1.19
2007	1.22
2008	1.24
2009	1.17